

ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 4.5.2015 г.
COM(2015) 194 final

ANNEX 2

ПРИЛОЖЕНИЕ

ПРОТОКОЛ ЗА ПРЕМАХВАНЕ НА НЕЗАКОННАТА ТЪРГОВИЯ С ТЮТЮНЕВИ ИЗДЕЛИЯ

към

РЕШЕНИЕ НА СЪВЕТА

относно сключването от името на Европейския съюз на Протокола за премахване на незаконната търговия с тютюневи изделия към Рамковата конвенция на Световната здравна организация за контрол на тютюна, що се отнася до разпоредбите на Протокола, които не попадат в обхвата на дял V от част III на Договора за функционирането на Европейския съюз

Преамбюл

Страните по настоящия протокол,

като имат предвид, че на 21 май 2003 г. Петдесет и шестата Световна здравна асамблея прие с консенсус Рамковата конвенция на СЗО за контрол на тютюна, която влезе в сила на 27 февруари 2005 г.;

като отчитат, че Рамковата конвенция на СЗО за контрол на тютюна е един от най-бързо ратифицираните договори на ООН и основен инструмент за постигане на целите на Световната здравна организация;

като напомнят преамбюла на Устава на Световната здравна организация, който гласи, че ползването на възможно най-високите здравни стандарти е основно право на всяко човешко същество независимо от неговата раса, религия, политически убеждения и икономически или социални условия;

решени също да дадат приоритет на своето право да опазват общественото здраве;

като изразяват дълбока загриженост, че незаконната търговия с тютюневи изделия допринася за разпространяването на тютюневата епидемия, която е световен проблем със сериозни последици за общественото здраве, изискващ ефективни, подходящи и всеобхватни национални и международни ответни мерки;

като отчитат също, че незаконната търговия с тютюневи изделия подкопава ценовите и данъчните мерки, предназначени за засилване на контрола върху тютюна, и по този начин увеличава достъпа до тютюневи изделия и тяхната достъпност;

като изразяват сериозна загриженост от неблагоприятните последици, които увеличеният достъп до незаконно търгувани тютюневи изделия и по-голямата им достъпност имат за общественото здраве и благосъстояние, по-специално на младите хора, бедните и други уязвими групи;

като изразяват сериозна загриженост по повод на прекомерните икономически и социални последици от незаконната търговия с тютюневи изделия върху развиващите се държави и държавите с икономики в преход;

като съзнават необходимостта от изграждане на научен, технически и институционален капацитет за планиране и осъществяване на подходящи национални, регионални и международни мерки за премахване на всички форми на незаконна търговия с тютюневи изделия;

като отбелязват, че достъпът до ресурси и съответни технологии е от голямо значение за повишаване на възможностите на страните, особено в развиващите се държави и държавите с икономики в преход, за премахване на всички форми на незаконна търговия с тютюневи изделия;

като отбелязват също, че въпреки създаването на свободни зони за улесняване на законната търговия, те се използват за улесняване на глобализацията на незаконната търговия с тютюневи изделия, както по отношение на незаконния транзит на контрабандни изделия, така и при производството на незаконни тютюневи изделия;

като отчитат също, че незаконната търговия с тютюневи изделия подкопава икономиките на страните и оказва неблагоприятно влияние върху тяхната стабилност и сигурност;

като съзнават също, че незаконната търговия с тютюневи изделия генерира финансови приходи, които се използват за финансиране на международната престъпна дейност,

която пречи на постигането на целите на правителствата;

като отчитат, че незаконната търговия с тютюневи изделия подкопава здравните цели, оказва допълнителен натиск върху системите на здравеопазването и причинява загуби на приходи за икономиките на страните;

като имат предвид член 5, параграф 3 от Рамковата конвенция на СЗО за контрол на тютюна, в който страните изразяват съгласие, че при изработването и прилагането на своите политики за обществено здраве по отношение на контрола на тютюна страните трябва да предприемат действия, които да предпазват тези политики от търговските и други интереси на тютюневата промишленост, при спазване на националното законодателство;

като подчертават необходимостта да не се пренебрегват действията на тютюневата промишленост за подкопаване или възпрепятстване на стратегиите за борба с незаконната търговия с тютюневи изделия, както и необходимостта да се получава информация за дейностите на тютюневата промишленост, които оказват отрицателно влияние върху стратегиите за борба с незаконната търговия с тютюневи изделия;

като имат предвид член 6, параграф 2 от Рамковата конвенция на СЗО за контрол на тютюна, който насърчава страните да забраняват или ограничават според конкретния случай продажбите на международни пътници и/или вноса от международни пътници на данъчно и митнически необлагаеми тютюневи изделия;

като отчитат освен това, че в процеса на международен транзит и трансбордиране тютюнът и тютюневите изделия намират канали за незаконна търговия;

като вземат предвид, че за ефективни действия за предотвратяване и борба с незаконната търговия с тютюневи изделия е необходим всеобхватен международен подход и тясно сътрудничество по всички аспекти на незаконната търговия, включително, в съответните случаи, незаконната търговия с тютюн, тютюневи изделия и производствено оборудване;

като напомнят и подчертават значението на други съответни международни споразумения, като например Конвенцията на ООН срещу транснационалната организирана престъпност, Конвенцията на ООН срещу корупцията и Конвенцията на ООН за борба срещу незаконния трафик на упойващи и психотропни вещества, и задължението на страните по тези конвенции да прилагат, при необходимост, съответните разпоредби на тези конвенции по отношение на незаконната търговия с тютюн, тютюневи изделия и производствено оборудване и *като насърчават* страните, които все още не са страни по тези споразумения, да разгледат възможността да направят това;

като отчитат необходимостта в съответните случаи от разширяване на сътрудничеството между Секретариата на Рамковата конвенция на СЗО за контрол на тютюна, Службата на ООН по наркотиците и престъпността, Световната митническа организация и други органи;

като припомнят член 15 от Рамковата конвенция на СЗО за контрол на тютюна, в който страните отчитат *inter alia*, че премахването на всички форми на незаконна търговия с тютюневи изделия, включително контрабандата и незаконното производство, е съществен съставен елемент на контрола върху тютюна;

като имат предвид, че настоящият протокол не се стреми да засегне въпросите, свързани с правата върху интелектуална собственост; както и *убедени*, че допълването на Рамковата конвенция на СЗО за контрол на тютюна с

всеобхватен протокол ще бъде мощно и ефективно средство за противодействие на незаконната търговия с тютюневи изделия и нейните сериозни последици, се споразумяват за следното:

ЧАСТ I: ВЪВЕДЕНИЕ

Член 1

Използвани термини

1. „Посредничество“ означава дейност като агент на други лица, например при сключване на договори, покупки или продажби в замяна на възнаграждение или комисиона.
2. „Цигара“ означава ролка от нарязан тютюн за пушене, затворена в цигарена хартия. Това изключва специфични регионални изделия като bidis, ang hoop или други подобни изделия, които могат да бъдат обвити в хартия или листа. За целите на член 8 „цигара“ включва също и фино нарязан „за ръчно свиване“ тютюн, използван за направата на цигара.
3. „Конфискация“, което включва в съответните случаи изземване, означава постоянното отнемане на имущество с разпореждане на съд или друг компетентен орган.
4. „Контролирана доставка“ означава метод, при който се допуска транспортирането на незаконни или подозрителни пратки от, през или в територията на една или повече държави със знанието и под надзора на компетентните им органи с цел разследване на престъпление и установяване на самоличността на лицата, участващи в извършването на престъплението.
5. „Свободна зона“ означава част от територията на страна, в която всяка внесена стока се смята по принцип за разположена извън митническата територия по отношение на вносните мита и такси.
6. „Незаконна търговия“ означава всички забранени от закона практики или деяния, отнасящи се до производството, доставянето, получаването, притежаването, разпространението, продажбата или покупката, включително всички практики или деяния, имащи за цел улесняването на такава дейност.
7. „Лицензия“ означава разрешение от компетентен орган след подаване на съответното заявление или друга документация в компетентния орган.
8. а) „Производствено оборудване“ означава машинно оборудване, което е предназначено или приспособено за използване само за производството на тютюневи изделия и е неразделна част от производствения процес¹.
б) „Всяка негова част“ в контекста на производственото оборудване означава всяка обособена част, която се използва само в производствено оборудване, използвано при производството на тютюневи изделия.
9. „Страна“ означава, ако контекстът не сочи друго, страна по настоящия протокол.
10. „Лични данни“ означава всяка информация, свързана с физическо лице с установена или подлежаща на установяване самоличност.

¹ Страните могат при необходимост да включат позоваване на Хармонизираната система за описание и кодиране на стоките на Световната митническа организация.

11. „Регионална организация за икономическа интеграция“ означава организация, която се състои от няколко суверенни държави и на която нейните държави членки са делегирали правомощия по определен кръг въпроси, включително правомощието да приема решения, които са задължителни за нейните държави членки по отношение на посочените въпроси².

12. „Верига на доставки“ обхваща производството на тютюневи изделия и на производствено оборудване, а също и вноса или износа на тютюневи изделия и на производствено оборудване, като в нея може да се включват в съответните случаи една или повече от следните дейности, когато дадена страна приеме такова решение:

- а) търговия на дребно с тютюневи изделия;
- б) отглеждане на тютюн, с изключение на традиционните дребни тютюногледачи, фермери и производители;
- в) транспортиране на търговски количества тютюневи изделия или производствено оборудване; както и
- г) търговия на едро, посредничество, складиране или разпространение на тютюн и тютюневи изделия или на производствено оборудване.

13. „Тютюневи изделия“ означава изделия, изцяло или частично направени от тютюневи листа като суровина, които изделия са предназначени за пушене, смучене, дъвчене или смъркане.

14. „Следене и проследяване“ означава системно наблюдение и възстановяване от компетентните органи или всяко друго лице, което действа от тяхно име, на маршрута на движение или преместването на предмети по веригата на доставки, както е посочено в член 8.

Член 2

Връзка между настоящия протокол и други споразумения и правни инструменти

1. Разпоредбите на Рамковата конвенция на СЗО за контрол на тютюна, които се прилагат към протоколите към нея, се прилагат към настоящия протокол.
2. Страните, които са сключили видовете споразумения, споменати в член 2 от Рамковата конвенция на СЗО за контрол на тютюна, съобщават тези споразумения на Съвещанието на страните чрез Секретариата на Конвенцията.
3. Нищо в настоящия протокол не засяга правата и задълженията на която и да е от страните съгласно друга международна конвенция, договор или международно споразумение в сила за тази страна, които тя счита за по-благоприятни за постигане на премахването на незаконната търговия с тютюневи изделия.
4. Нищо в настоящия протокол не засяга правата, задълженията и отговорностите на страните в съответствие с международното право, включително Конвенцията на Организацията на обединените нации срещу транснационалната организирана престъпност.

Член 3

Цел

² В съответните случаи „национален“ или „вътрешен“ се отнася също за регионалните организации за икономическа интеграция.

Целта на настоящия протокол е да се премахнат всички форми на незаконна търговия с тютюневи изделия в съответствие с условията на член 15 от Рамковата конвенция на СЗО за контрол на тютюна.

ЧАСТ II: ОБЩИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ

Член 4

Общи задължения

1. Освен разпоредбите на член 5 от Рамковата конвенция на СЗО за контрол на тютюна страните:

а) приемат и прилагат ефективни мерки за контрол или регулиране на веригата на доставки на стоките, обхванати от настоящия протокол, с цел предотвратяване, възпиране, разкриване, разследване и съдебно преследване на незаконната търговия с такива стоки и си сътрудничат за тази цел;

б) предприемат в съответствие с националното си законодателство необходимите мерки за повишаване на ефективността на своите компетентни органи и служби, включително на митническите и полицейските органи и служби, отговорни за предотвратяването, възпирането, разкриването, разследването, съдебното преследване и премахването на всички форми на незаконна търговия със стоки, обхванати от настоящия протокол;

в) приемат ефективни мерки за улесняване или получаване на техническа помощ и финансова подкрепа, изграждане на капацитет и международно сътрудничество с цел постигане на целите на настоящия протокол и гарантират на компетентните органи достъпността на информацията, която следва да се обмена по настоящия протокол, както и сигурността на обмена на тези данни с тях;

г) си сътрудничат тясно съгласно съответните свои вътрешни правни и административни системи с цел да се увеличи ефективността на действията за спазване на законодателството, насочени към борба с неправомерните деяния, включително с престъпленията, определени в съответствие с член 14 от настоящия протокол;

д) сътрудничат и поддържат връзка, съобразно случая, със съответните регионални и международни междуправителствени организации по въпросите на сигурния³ обмен на информация, обхванат от настоящия протокол, с цел насърчаване на ефективното прилагане на настоящия протокол; както и

е) в рамките на намиращите се на тяхно разположение средства и ресурси си сътрудничат за ефективно прилагане на настоящия протокол посредством двустранни и многостранни механизми на финансиране.

2. При изпълнение на задълженията си по настоящия протокол страните осигуряват възможно най-голямата прозрачност по отношение на всички взаимодействия, които могат да имат с тютюневата промишленост.

³ Сигурният обмен на информация между две страни не се поддава на прихващане и изопачаване (фалшификация). С други думи, информацията, обменяна между двете страни, не може да бъде четена или променена от трета страна.

Член 5

Защита на личните данни

При прилагането на настоящия протокол страните защитават личните данни на физическите лица, независимо от тяхната националност или местопребиваване, в съответствие с националното законодателство и като вземат под внимание международните стандарти относно защитата на личните данни.

ЧАСТ III: КОНТРОЛ НА ВЕРИГАТА НА ДОСТАВКИ

Член 6

Система за лицензиране, еквивалентно одобрение или контрол

1. За постигане на целите на Рамковата конвенция на СЗО за контрол на тютюна и с цел премахване на незаконната търговия с тютюневи изделия и с производствено оборудване всяка страна забранява извършването на която и да е от следните дейности от което и да е физическо или юридическо лице освен на основание на предоставена от компетентен орган лицензия или еквивалентно одобрение (наричани по-долу „лицензия“), или на приложена от органа система за контрол в съответствие с националното законодателство:

а) производството на тютюневи изделия и на производствено оборудване; както и

б) внос или износ на тютюневи изделия и на производствено оборудване.

2. Всяка страна се стреми да подложи на лицензиране, доколкото това се счита за целесъобразно и когато следните дейности не са забранени от националното законодателство, всяко физическо или юридическо лице, което се занимава с:

а) търговия на дребно с тютюневи изделия;

б) отглеждане на тютюн, с изключение на традиционните дребни тютюногледачи, фермери и производители;

в) транспортиране на търговски количества тютюневи изделия или производствено оборудване; както и

г) търговия на едро, посредничество, складиране или разпространение на тютюн и тютюневи изделия или на производствено оборудване.

3. С цел гарантиране на ефективна система за лицензиране всяка страна:

а) създава или назначава компетентен орган или органи по издаването, подновяването, преустановяване действието, отмяната и/или анулирането на лицензии, при спазване на разпоредбите на настоящия протокол и в съответствие с националното законодателство, за извършване на дейностите, посочени в параграф 1;

б) изисква всяко заявление за издаване на лицензия да съдържа цялата необходима информация за заявителя, която в съответните случаи следва да включва:

і) когато заявителят е физическо лице — информация относно неговата самоличност, включително пълното име, търговското наименование, търговския регистрационен номер (ако има такъв), съответните номера на

данъчна регистрация (ако има такива) и всяка друга информация, която позволява установяване на самоличността;

ii) когато заявителят е юридическо лице — информация относно неговите идентификационни данни, включително пълното юридическо наименование, търговското наименование, търговския регистрационен номер, датата и мястото на регистрация, местоположението на корпоративното седалище и основното място на стопанска дейност, съответните номера на данъчна регистрация, копия от правните документи за регистриране или еквивалентни на тях документи, неговите корпоративни филиали, имената на неговите директори и всички назначени юридически представители, включително всяка друга информация, която позволява идентифицирането на лицето;

iii) точно бизнес местоположение на производствения(те) обект(и), местоположение на складовете и производствена мощност на дружеството, управлявано от заявителя;

iv) подробни данни за тютюневите изделия и производственото оборудване, обхванати от заявлението, като например описание на изделието, название, регистрирана търговска марка, ако има такава, дизайн, марка, модел или тип и сериен номер на производственото оборудване;

v) описание на мястото на монтиране и експлоатация на производственото оборудване;

vi) документи или декларация във връзка със съдимостта;

vii) пълни данни за банковите сметки, предназначени да се използват в съответните трансакции, както и други съответни платежни данни; както и

viii) описание на предвидената употреба и пазар за продажба на тютюневите изделия, като се обръща особено внимание, за да се гарантира, че производството или доставката на тютюневи изделия са съизмерими с основано на разумни предположения търсене;

в) контролира и събира, когато е приложимо, всички лицензионни такси, които могат да бъдат налагани, и взема под внимание възможността да ги използва за ефективното управление и гарантиране на прилагането на системата за лицензиране за общественото здраве или за която и да е друга свързана дейност в съответствие с националното законодателство;

г) взема съответни мерки за предотвратяване, разкриване и разследване на всякакви нередни или измамни практики в работата на системата за лицензиране;

д) предприема мерки, като например периодичен преглед, подновяване, инспекция или одит на лицензии, ако е необходимо;

е) установява, при необходимост, срок за изтичане на действието на лицензиите и последващо необходимо повторно подаване на заявление или актуализиране на информацията, съдържаща се в заявлението;

ж) задължава всички лицензирани физически или юридически лица да информират предварително компетентния орган за всяка промяна на

местонахождението на тяхното дружество или всяка значителна промяна в информацията относно дейностите съгласно лицензията;

з) задължава всички лицензирани физически или юридически лица да информират компетентния орган, с цел предприемане на съответни действия, за всяко придобиване на производствено оборудване или освобождаването от него; както и

и) гарантира, че унищожаването на всяко такова производствено оборудване или част от него се извършва под надзора на компетентния орган.

4. Всяка страна гарантира, че не се издават и/или прехвърлят лицензии, без предложеният получател на лицензията да е предоставил съответната информация, посочена в параграф 3, и без предварително одобрение от компетентния орган.

5. Пет години след влизането в сила на настоящия протокол на следващата си сесия Съвещанието на страните гарантира провеждането на основани на факти изследвания, за да се установи дали съществуват съществени за производството на тютюневи изделия основни входящи ресурси, които могат да бъдат определени и могат да бъдат предмет на ефективен механизъм за контрол. Въз основа на тези изследвания Съвещанието на страните разглежда предприемането на съответни действия.

Член 7

Надлежна проверка

1. Всяка страна изисква, в съответствие със своето национално законодателство и с целите на Рамковата конвенция на СЗО за контрол на тютюна, от всички физически и юридически лица, които се занимават с дейност по веригата на доставки на тютюн, тютюневи изделия и производствено оборудване:

а) да извършват надлежна проверка преди започване и в хода на делови отношения;

б) да контролират продажбите на своите клиенти, за да се гарантира, че количествата са съизмерими с търсенето на тези изделия в рамките на предвидения пазар за продажба или употреба; както и

в) да докладват на компетентните органи всички данни, че клиентът се занимава с дейности в нарушение на задълженията му, произтичащи от настоящия протокол.

2. Когато е уместно и в съответствие с националното законодателство и с целите на Рамковата конвенция на СЗО за контрол на тютюна, надлежната проверка съгласно параграф 1 включва *inter alia* изисквания за установяване самоличността на клиента, като например получаване и актуализиране на информацията, свързана със следното:

а) удостоверяване, че физическото или юридическо лице притежава лицензия в съответствие с член 6;

б) когато клиентът е физическо лице — информация относно неговата самоличност, включително пълното име, търговското наименование, търговския регистрационен номер (ако има такъв), съответните номера на данъчна регистрация (ако има такива) и потвърждение на официалния документ, удостоверяващ неговата самоличност;

в) когато клиентът е юридическо лице — информация относно неговите идентификационни данни, включително пълното юридическо наименование,

търговското наименование, търговския регистрационен номер, датата и мястото на регистрация, местоположението на корпоративното седалище и основното място на стопанска дейност, съответните номера на данъчна регистрация, копия от правните документи за регистриране или еквивалентни на тях документи, неговите корпоративни филиали, имената на неговите директори и всички назначени юридически представители, включително имената на представителите и потвърждение на официалните документи, удостоверяващи тяхната самоличност;

г) описание на предвидената употреба и пазар за продажба на тютюн, тютюневи изделия или производствено оборудване; както и

д) описание на мястото на монтиране и експлоатация на производственото оборудване.

3. Надлежната проверка съгласно параграф 1 може да включва изисквания за установяване самоличността на клиента, като например получаване и актуализиране на информацията, свързана със следното:

а) документи или декларация във връзка със съдимостта; както и

б) данни за банковите сметки, предназначени да се използват в съответните трансакции.

4. Всяка страна, въз основа на информацията, посочена в параграф 1, буква в), взема всички необходими мерки, за да гарантира спазването на задълженията, произтичащи от настоящия протокол, които мерки могат да включват забрана за търгуване с даден клиент в обхвата на компетентността на страната, както е определено в националното законодателство.

Член 8

Следене и проследяване

1. С цел допълнително гарантиране на сигурността на веригата на доставки и оказване на съдействие при разследването на незаконна търговия с тютюневи изделия страните се споразумяват да създадат в срок от пет години от влизането в сила на настоящия протокол глобален режим за следене и проследяване, съставен от национални и/или регионални системи за следене и проследяване и глобален център за обмен на информация, разположен в Секретариата на Рамковата конвенция на СЗО за контрол на тютюна и достъпен за всички страни, който позволява на страните да отправят запитвания и да получават съответна информация.

2. Всяка страна създава, в съответствие с настоящия член, управлявана от нея система за следене и проследяване за всички тютюневи изделия, които са произведени или внесени на нейна територия, като отчита собствените си национални или регионални специфични нужди и наличните най-добри практики.

3. С цел да се осигури възможност за ефективно следене и проследяване, всяка страна изисква върху всички отделни пакети и опаковки и всички външни опаковки на цигари да бъдат нанесени, или да представляват част от тях, уникални, трайни и неотстраними идентификационни маркировки (наричани по-долу „уникални идентификационни маркировки“), като например кодове или печати, в срок от пет години, а за други тютюневи изделия — в срок от десет години от влизането в сила на настоящия протокол за съответната страна.

4.1 За целите на параграф 3 всяка страна изисква, като част от глобалния режим за следене и проследяване, следната информация да бъде на разположение, пряко или чрез връзка, за подпомагане на страните при определянето на произхода на тютюневи изделия и на точката на отклонение, когато това е приложимо, както и за наблюдение и контрол на движението на тютюневи изделия и на техния правен статус:

- а) дата и място на производството;
- б) производствен обект;
- в) машината, използвана за производството на тютюневите изделия; г) производствена смяна или час на производството;
- д) име, фактура, номер на поръчката и платежни документи на първия клиент, който не е свързан с производителя;
- е) предвиден пазар за продажба на дребно; ж) описание на изделието;
- з) всяко складиране и превоз;
- и) самоличност на всички известни последващи купувачи; както и
- й) предвиден маршрут на пратката, дата на изпращане, местоназначение, отправна точка и получател.

4.2 Информацията по букви а), б), ж) и когато е налична — по буква е), представлява част от уникалните идентификационни маркировки.

4.3 Когато информацията по буква е) не е налична към момента на маркиране, страните изискват включването на тази информация в съответствие с член 15, параграф 2, буква а) от Рамковата конвенция на СЗО за контрол на тютюна.

5. Всяка страна изисква в сроковете, определени в настоящия член, посочената в параграф 4 информацията да бъде записана в момента на производството, в момента на първото изпращане от производител или в момента на вноса на нейна територия.

6. Всяка страна гарантира, че информацията, записана съгласно параграф 5, е достъпна за съответната страна посредством връзка с уникалните идентификационни маркировки, изисквани съгласно параграфи 3 и 4.

7. Всяка страна гарантира, че информацията, записана съгласно параграф 5, както и уникалните идентификационни маркировки, които правят тази информация достъпна в съответствие с параграф 6, се поставят във формат, определен или одобрен от страната и нейните компетентни органи.

8. Всяка страна гарантира, че информацията, записана съгласно параграф 5, е достъпна за глобалния център за обмен на информация при поискване, като се спазва параграф 9, чрез стандартен електронен защитен интерфейс, свързан с нейните национални и/или регионални центрове. Глобалният център за обмен на информация съставя списък на компетентните органи на страните и предоставя списъка на всички страни.

9. Всяка страна или компетентният орган:

- а) получава своевременно достъп до информацията, посочена в параграф 4, като отправя запитване до глобалния център за обмен на информация;
- б) иска такава информация само когато е необходимо за целите на разкриването или разследването на незаконна търговия с тютюневи изделия;
- в) не отказва без основателни причини да предостави информация;

- г) отговоря на исканията за информация във връзка с параграф 4, в съответствие с националното си законодателство; както и
- д) защитава и третира по взаимна договореност като поверителна всяка информация, която се обменя.

10. Всяка страна изисква по-нататъшното развитие и разширяване на обхвата на прилаганата система за следене и проследяване до момента, когато всички мита, съответни данъци и, когато е целесъобразно, други задължения са платени на мястото на производство, на внос или на освобождаване от митнически или акцизен контрол.

11. Страните сътрудничат помежду си и с компетентните международни организации, по взаимна договореност, с цел обмен и разработване на най-добри практики по отношение на системите за следене и проследяване, включително:

- а) подпомагане на разработването, обмена и придобиването на по-добри технологии за следене и проследяване, включително знания, умения, капацитет и експертен опит;
- б) подкрепа на програмите за обучение и изграждане на капацитет на страните, които изразяват такава потребност; както и
- в) по-нататъшно развитие на технологията за маркировка и сканиране на отделните пакети и опаковки на тютюневите изделия с цел осигуряване на достъп до информацията, посочена в параграф 4.

12. Задължения, възложени на страна, не могат да бъдат изпълнявани от тютюневата промишленост или да ѝ бъдат делегирани.

13. Всяка страна гарантира, че при участието си в режима за следене и проследяване нейните компетентни органи взаимодействат с тютюневата промишленост и представителите на интересите на тютюневата промишленост само доколкото това е строго необходимо за прилагането на настоящия член.

14. Всяка страна може да поиска от тютюневата промишленост да поеме разходите, свързани със задълженията на страната по настоящия член.

Член 9

Отчетна документация

1. Всяка страна при необходимост изисква от всички физически и юридически лица, които участват във веригата на доставки на тютюн, тютюневи изделия и производствено оборудване, да водят пълна и точна документация за всички съответни трансакции. Тези документи трябва да осигуряват пълна отчетност на материалите, използвани в производството на техните тютюневи изделия.

2. Всяка страна при необходимост изисква от лицата, лицензирани в съответствие с член 6, при поискване да предоставят на компетентните органи следната информация:

- а) обща информация относно пазарните обеми, тенденции, прогнози и друга съответна информация;

както и

- б) количествата тютюневи изделия и производствено оборудване в притежание, под разпореждане или контрол на притежателя на лицензия, които се пазят в данъчни и митнически складове в режим на транзит, на претоварване или на отложено плащане на акциз към датата на искането.

3. По отношение на тютюневите изделия и производственото оборудване, продавани или произведени на територията на страната за износ или намиращи се в режим на отложено плащане на акциз при транзит или претоварване на територията на страната, всяка страна при необходимост изисква от лицата, лицензирани в съответствие с член 6, да предоставят при поискване на компетентните органи на държавата изпращач (в електронен вид, ако е налице съответната инфраструктура) в момента, в който изделията или оборудването напускат територията под контрола на тези органи, следната информация:

- а) датата на изпращане от последната точка на физическа проверка на изделията;
- б) подробни данни относно изпратените изделия (включително марката, размера, склада);
- в) предвидените маршрути и местоназначение;
- г) самоличността на физическото или юридическото лице или лица, на които се изпращат изделията; д) начина на транспортиране, включително самоличността на превозвача;
- е) прогнозната дата на пристигане на пратката на нейното предвидено местоназначение; както и
- ж) предвидения пазар за продажба на дребно или употреба.

4. Ако е осъществимо, всяка страна изисква от търговците на дребно и тютюнопроизводителите, с изключение на традиционните производители, работещи на нетърговска основа, да водят пълна и точна отчетна документация за всички съответни трансакции, които извършват, в съответствие със своето национално законодателство.

5. За целите на прилагането на параграф 1 всяка страна приема ефективни законодателни, изпълнителни, административни и други мерки, които предвиждат, че цялата отчетна документация:

- а) се съхранява за период от поне четири години;
- б) се предоставя на компетентните органи: както и
- в) се съхранява във формат, изискван от компетентните органи.

6. Всяка страна, в съответните случаи и при спазване на националното законодателство, създава система за обмен с други страни на данните, съдържащи се в цялата документация, която се съхранява в съответствие с настоящия член.

7. Страните се стремят да сътрудничат помежду си и с компетентните международни организации с цел постепенен обмен и разработване на усъвършенствани системи за водене на отчетност.

Член 10

Мерки за сигурност и превенция

1. Всяка страна, в съответните случаи и съгласно националното си законодателство и целите на Рамковата конвенция на СЗО за контрол на тютюна, изисква от всички физически и юридически лица, които са предмет на разпоредбите на член 6, да предприемат необходимите мерки за предотвратяване на отклоняването на тютюневи изделия в канали за незаконна търговия, включително *inter alia*:

- а) да докладват на компетентните органи:
- i) за трансграничното прехвърляне на парични средства в брой в количества, предвидени в националното законодателство, или за трансграничните плащания в натура; както и
 - ii) за всички „съмнителни трансакции“; както и
- б) да доставят тютюневи изделия или производствено оборудване само в количества, съизмерими с търсенето на тези изделия в рамките на предвидения пазар за продажба на дребно или употреба.

2. Всяка страна, в съответните случаи и съгласно националното си законодателство и целите на Рамковата конвенция на СЗО за контрол на тютюна, изисква плащанията за трансакции, извършвани от физически или юридически лица, които са предмет на разпоредбите на член 6, да са разрешени само в паричната единица и в размера, указани във фактурата, и само посредством законни начини на плащане от финансови институции, разположени на територията на предвидения пазар, като не се извършват чрез никаква друга алтернативна система на парични преводи.

3. Дадена страна може да изисква плащанията, извършвани от физически или юридически лица, които са предмет на разпоредбите на член 6, за материалите, използвани за производството на тютюневи изделия в обхвата на нейната компетентност, да са разрешени само в паричната единица и в размера, указани във фактурата, и само посредством законни начини на плащане от финансови институции, разположени на територията на предвидения пазар, като не се извършват чрез никаква друга алтернативна система на парични преводи.

4. Всяка страна гарантира, че всяко нарушение на изискванията на настоящия член е предмет на съответни наказателни, граждански или административни производства и на ефективни, съразмерни и възпиращи санкции, включително, ако е необходимо, преустановяване на действието или анулиране на лицензия.

Член 11

Продажба по интернет и чрез телекомуникационни или други развиващи се технологии

1. Всяка страна изисква всички физически или юридически лица, участващи в трансакция, свързана с тютюневи изделия и осъществявана чрез продажба по интернет или с използване на телекомуникационни или други развиващи се технологии, да спазват всички съответни задължения, включени в настоящия протокол.

2. Всяка страна разглежда възможността да забрани продажбата на дребно на тютюневи изделия по интернет и чрез телекомуникационни или други развиващи се технологии.

Член 12

Свободни зони и международен транзит

1. Всяка страна, в срок от три години от влизането в сила на настоящия протокол за съответната страна, въвежда ефективен контрол върху производството на тютюн и тютюневи изделия, както и върху трансакциите с тях, в свободни зони, като използва всички съответни мерки, предвидени в настоящия протокол.

2. Освен това смесването на тютюневи с други изделия в един контейнер или друга подобна транспортна единица в момента на извозването им от свободните зони е

забранено.

3. Всяка страна, в съответствие с националното законодателство, приема и прилага, в рамките на своята територия, мерки за контрол и проверка на международния транзит или претоварване на тютюневи изделия и производствено оборудване, съобразно разпоредбите на настоящия протокол, за да предотврати незаконната търговия с тези изделия.

Член 13

Безмитни продажби

1. Всяка страна прилага ефективни мерки, така че безмитните продажби да бъдат предмет на всички съответни разпоредби на настоящия протокол, като взема предвид член 6 от Рамковата конвенция на СЗО за контрол на тютюна.

2. Не по-късно от пет години след влизането в сила на настоящия протокол на следващата си сесия Съвещанието на страните гарантира провеждането на основани на факти изследвания за определяне на размера на незаконната търговия с тютюневи изделия, свързана с безмитните продажби на тези изделия. Въз основа на тези изследвания Съвещанието на страните разглежда възможността да се предприемат съответни допълнителни действия.

ЧАСТ IV: ПРАВОНАРУШЕНИЯ

Член 14

Неправомерни деяния, включително престъпления

1. Всяка страна приема, в съответствие с основните принципи на вътрешното си законодателство, законодателните и други мерки, необходими за определянето на всички следни деяния като неправомерни съгласно нейното вътрешно законодателство:

а) производството, търговията на едро, посредничеството, продажбата, транспортирането, разпространението, съхранението, изпращането, вноса или износа на тютюн, тютюневи изделия или производствено оборудване в противоречие с разпоредбите на настоящия протокол;

б) i) производството, търговията на едро, посредничеството, продажбата, транспортирането, разпространението, съхранението, изпращането, вноса или износа на тютюн, тютюневи изделия или производствено оборудване без заплащане на приложимите мита, данъци и други такси или без да са поставени приложимите бандероли, уникални идентификационни маркировки или всякакви други необходими маркировки или етикети;

ii) всякакви други актове на контрабанда или опити за контрабанда на тютюн, тютюневи изделия или производствено оборудване, които не са обхванати от буква б), подточка i);

в) i) всяка друга форма на незаконно производство на тютюн, тютюневи изделия или производствено оборудване или на тютюневи опаковки с фалшиви бандероли, уникални идентификационни маркировки или всякакви други необходими маркировки или етикети;

ii) търговията на едро, посредничеството, продажбата, транспортирането, разпространението, съхранението, изпращането, вноса или износа на

незаконно произведен тютюн, незаконни тютюневи изделия, изделия, носещи фалшиви бандероли и/или други необходими маркировки или етикети или незаконно производствено оборудване;

г) смесването на тютюневи с други изделия при преминаването по веригата на доставки с цел укриване или прикриване на тютюневи изделия;

д) смесването на тютюневи с други изделия в нарушение на член 12, параграф 2 от настоящия протокол;

е) продажбата на тютюневи изделия по интернет и чрез телекомуникационни или други развиващи се технологии в нарушение на настоящия протокол;

ж) получаването от лице, лицензирано съгласно член 6, на тютюн, тютюневи изделия или производствено оборудване, предоставени от лице, което следва да бъде, но не е лицензирано в съответствие с член 6;

з) възпрепятстването на държавен служител или на упълномощен служител при изпълнението на задължения, свързани с предотвратяването, възпирането, разкриването, разследването и премахването на незаконната търговия с тютюн, тютюневи изделия или производствено оборудване;

и) i) правенето на изявление по същество, което е невярно, подвеждащо или непълно, или непредоставянето на изискваната информация на държавен служител или на упълномощен служител при изпълнението на задължения, свързани с предотвратяването, възпирането, разкриването, разследването и премахването на незаконната търговия с тютюн, тютюневи изделия или производствено оборудване, когато това не противоречи на правото да не се самоуличаващ;

ii) невярното деклариране в официални формуляри на описанието, количеството или стойността на тютюн, тютюневи изделия или производствено оборудване или на всякаква друга информация, уточнена в Протокола, с цел:

а) избягване плащането на приложимите мита, данъци и други такси; или

б) възпрепятстване на контролни мерки за предотвратяване, възпиране, разкриване, разследване и премахване на незаконната търговия с тютюн, тютюневи изделия или производствено оборудване;

iii) неспазването на задължението за създаване и водене на документацията, предвидена в настоящия протокол, или воденето на невярна документация; както и

й) изпирането на приходи от неправомерни действия, определени като престъпление съгласно параграф 2.

2. Всяка страна определя в съответствие с основните принципи на вътрешното си законодателство кои неправомерни деяния, посочени в параграф 1, или други деяния, свързани с незаконната търговия с тютюн, тютюневи изделия и производствено оборудване и противоречащи на разпоредбите на настоящия протокол, са престъпления и приема законодателните и други мерки, необходими за привеждане в действие на това определяне.

3. Всяка страна уведомява Секретариата по настоящия протокол кои от неправомерните деяния, посочени в параграфи 1 и 2, е определила като престъпление в съответствие с

параграф 2 и предоставя на Секретариата копия или описание на своите закони, които привеждат в действие параграф 2, както и на всякакви последващи изменения на тези закони.

4. С цел засилване на международното сътрудничество в борбата с престъпленията, свързани с незаконната търговия с тютюн, тютюневи изделия и производствено оборудване, страните се приканват да разгледат своите национални закони относно изпирането на пари, правната взаимопомощ и екстрадицията, като вземат предвид съответните международни конвенции, по които са страни, за да гарантират тяхната ефективност при прилагането на разпоредбите на настоящия протокол.

Член 15

Отговорност на юридическите лица

1. Всяка страна приема, в съответствие със своите правни принципи, необходимите мерки, с които да се определи отговорността на юридически лица за неправомерните деяния, включително престъпленията, определени в съответствие с член 14 от настоящия протокол.

2. В съответствие с правните принципи на всяка страна отговорността на юридическите лица може да бъде наказателна, гражданска или административна.

3. Тази отговорност не засяга отговорността на физическите лица, които са участвали в неправомерните деяния или са извършили престъпленията, определени в съответствие с националните законови и подзаконови актове и член 14 от настоящия протокол.

Член 16

Съдебно производство и санкции

1. Всяка страна приема, в съответствие с националното законодателство, необходимите мерки, за да гарантира, че на физическите и юридическите лица, подведени под отговорност за неправомерните деяния, включително престъпленията, определени в съответствие с член 14, се налагат ефективни, съразмерни и възпиращи наказателни или други санкции, включително парични санкции.

2. Всяка страна се стреми да осигури упражняването на всякакви дискреционни съдебни правомощия, предвидени във вътрешното ѝ законодателство, във връзка със съдебното преследване на лица за неправомерните деяния, включително престъпленията, определени в съответствие с член 14, така че да се оптимизира ефективността на правоприлагащите мерки по отношение на тези неправомерни деяния и престъпления, като се взема надлежно предвид необходимостта от възпиране на извършването на такива неправомерни деяния и престъпления.

3. Нищо в настоящия протокол не засяга принципа, че описанието на неправомерните деяния, включително престъпленията, определени в съответствие с настоящия протокол, и на приложимите принципи за правна защита или други правни принципи, които определят правомерността на деянията, се урежда във вътрешното законодателство на съответната страна и че тези неправомерни деяния и престъпления се преследват и наказват в съответствие с това законодателство.

Член 17

Плащания при задържане

Страните следва да разгледат, в съответствие с вътрешното си законодателство, възможността да приемат законодателните и други мерки, необходими, за да се упълномощат компетентните органи да събират пропорционална на несъбраните данъци и мита сума от производителя, разпространителя, вносителя или износителя на задържан тютюн, тютюневи изделия и/или производствено оборудване.

Член 18

Премахване или унищожаване

Целият конфискуван тютюн, всички конфискувани тютюневи изделия и цялото конфискувано производствено оборудване се унищожават, като във възможно най-голяма степен се използват щадящи околната среда методи, или се премахват в съответствие с националното законодателство.

Член 19

Специални методи на разследване

1. Ако се допуска от основните принципи на съответната вътрешна правна система, всяка страна, в рамките на своите възможности и при условията, определени от вътрешното ѝ законодателство, предприема необходимите мерки, за да даде възможност за съответно използване на контролирани доставки и когато счете за целесъобразно, за използване на други специални методи на разследване, като например електронни или други форми на наблюдение и операции под прикритие, от съответните компетентни органи на нейната територия за целите на ефективната борба с незаконната търговия с тютюн, тютюневи изделия или производствено оборудване.

2. За целите на разследването на престъпленията, определени в съответствие с член 14, страните се приканват да сключат, когато е необходимо, съответни двустранни или многостранни споразумения или договорености за използване на методите, посочени в параграф 1, в контекста на сътрудничеството на международно равнище.

3. При липса на споразумение или договореност, посочени в параграф 2, решенията за използване на такива специални методи на разследване на международно равнище се правят с оглед на конкретния случай и могат, когато е необходимо, да вземат предвид финансовите договорености и разбирателството по отношение на упражняването на компетентност от заинтересованите страни.

4. Страните отчитат значението на международното сътрудничество и помощ в тази област, както и необходимостта от тях, и сътрудничат помежду си и с международни организации за изграждането на капацитет за постигане на целите на настоящия член.

ЧАСТ V: МЕЖДУНАРОДНО СЪТРУДНИЧЕСТВО

Член 20

Общ обмен на информация

1. С оглед на постигането на целите на настоящия протокол, при необходимост страните съобщават, в рамките на системата за уведомяване на Рамковата конвенция на СЗО за контрол на тютюна и съгласно вътрешното законодателство, съответната информация *inter alia* по въпроси като:

а) в обобщен вид: подробни сведения относно задържания на тютюн, тютюневи изделия или производствено оборудване, количеството, стойността на задържаното, описания на изделията, датите и местата на производство, както и неплатените данъци;

б) внос, износ, транзит, обложени с данък продажби и безмитни продажби и количество или стойност на произведения тютюн, тютюневи изделия или производствено оборудване;

в) тенденции, методи на укриване и начини на действие, използвани в незаконната търговия с тютюн, тютюневи изделия или производствено оборудване; както и

г) всяка друга съответна информация, съгласувана между страните.

2. Страните сътрудничат помежду си и с компетентните международни организации за изграждане на капацитета на страните за събиране и обмен на информация.

3. Страните считат, че посочената информация е поверителна и за използване само от страните, освен ако предаващата страна е посочила друго.

Член 21

Обмен на информация във връзка с правоприлагането

1. Когато е уместно и в съответствие с вътрешното законодателство или с приложимите международни договори, по собствена инициатива или по искане на страна, която предоставя надлежна обосновка, че тази информация е необходима за целите на разкриването или разследването на незаконна търговия с тютюн, тютюневи изделия или производствено оборудване, страните обменят следната информация:

а) данни относно лицензирането на съответните физически или юридически лица;

б) информация за установяването на самоличността, наблюдението и съдебното преследване на физически или юридически лица, участници в незаконната търговия с тютюн, тютюневи изделия или производствено оборудване;

в) данни относно разследвания и съдебни преследвания;

г) данни относно плащания, свързани с внос, износ или безмитни продажби на тютюн, тютюневи изделия или производствено оборудване; както и

д) подробни сведения относно задържания на тютюн, тютюневи изделия или производствено оборудване (включително, при необходимост, информация по конкретни случаи, количеството, стойността на задържаното, описание на изделията, съпричастните субекти, датата и мястото на производство) и начините на действие (включително превозни средства, укриване, маршрут и разкриване).

2. Информацията, получена от страните по настоящия член, се използва единствено за постигане на целите на настоящия протокол. Страните могат да посочат, че тази информация не може да бъде предавана без съгласието на страната, която е предоставила информацията.

Член 22

Обмен на информация: поверителност и защита на информацията

1. Всяка страна определя компетентните национални органи, на които се предоставят данните, посочени в членове 20, 21 и 24, и уведомява страните за определените органи чрез Секретариата на Конвенцията.
2. Обменът на информация съгласно настоящия протокол се извършва в съответствие с вътрешното законодателство относно поверителността и неприкосновеността на личния живот. Страните опазват по взаимна договореност всяка поверителна информация, която обменят.

Член 23

Помощ и сътрудничество: обучение, техническа помощ и сътрудничество по научни, технически и технологични въпроси

1. Страните сътрудничат по взаимна договореност помежду си и с компетентни международни и регионални организации, или чрез тях, по отношение на предоставянето на обучение, техническа помощ и сътрудничество по научни, технически и технологични въпроси с оглед на постигането на целите на настоящия протокол. Тази помощ може да включва трансфера на експертен опит или на съответни технологии в областите на събирането на информация, правоприлагането, следенето и проследяването, управлението на информацията, защитата на личните данни, налагането на забрана, електронното наблюдение, криминалистичните анализи, правната взаимопомощ и екстрадицията.
2. Страните могат, при необходимост, да сключват двустранни, многостранни или други споразумения или договорености с цел насърчаване на обучението, техническата помощ и сътрудничеството по научни, технически и технологични въпроси, като вземат предвид потребностите на страните, които са развиващи се държави, и на страните с икономики в преход.
3. Страните си сътрудничат, при необходимост, за развитието и проучването на възможностите за установяване на точния географски произход на задържания тютюн и тютюневи изделия.

Член 24

Помощ и сътрудничество: разследване и съдебно преследване на престъпленията

1. Страните, в съответствие с вътрешното си законодателство и когато е целесъобразно, предприемат всички необходими мерки за засилване на сътрудничеството чрез многостранни, регионални или двустранни договорености с цел превенция, разкриване, разследване, съдебно преследване и наказване на физическите или юридически лица, участващи в незаконната търговия с тютюн, тютюневи изделия или производствено оборудване.
2. Всяка страна гарантира, че административните, регулаторните, правоприлагащите и другите органи, участващи в борбата с незаконната търговия с тютюн, тютюневи изделия или производствено оборудване (включително, когато това е разрешено съгласно вътрешното законодателство — съдебните органи), си сътрудничат и обменят съответна информация на национално и международно равнище в съответствие с условията, предписани в нейното вътрешно законодателство.

Член 25

Защита на суверенитета

1. Страните изпълняват своите задължения по настоящия протокол в съответствие с принципите на суверенно равенство и териториална цялост на държавите и на ненамеса във вътрешните работи на други държави.
2. Нищо в настоящия протокол не дава право на страна да упражнява на територията на друга държава компетентност и функции, които са от изключителната компетентност на органите на съответната друга държава съгласно нейното вътрешно законодателство.

Член 26

Компетентност

1. Всяка страна приема необходимите мерки, за да определи своята компетентност по отношение на престъпленията, определени в съответствие с член 14, когато:
 - а) престъплението е извършено на територията на съответната страна; или
 - б) престъплението е извършено на борда на кораб, който плава под флага на съответната страна, или на въздухоплавателно средство, което е регистрирано в съответствие със законодателството на съответната страна, в момента, в който е извършено престъплението.
2. При спазване на разпоредбите на член 25, всяка страна може също да определи своята компетентност по отношение на всяко такова престъпление, когато:
 - а) престъплението е извършено срещу съответната страна;
 - б) престъплението е извършено от гражданин на съответната страна или от лице без гражданство, което има обичайно местопребиваване на нейната територия; или
 - в) престъплението е едно от тези, определени в съответствие с член 14, и е извършено извън нейната територия с цел извършване на престъпление, определено в съответствие с член 14, на нейната територия.
3. За целите на член 30 всяка страна приема необходимите мерки, за да определи своята компетентност по отношение на престъпленията, определени в съответствие с член 14, когато предполагаемият извършител се намира на нейната територия и тя не екстрадира това лице единствено на основание, че е неин гражданин.
4. Всяка страна може също да приеме необходимите мерки, за да определи своята компетентност по отношение на престъпленията, определени в съответствие с член 14, когато предполагаемият извършител се намира на нейната територия и тя не го екстрадира.
5. Ако страна, упражняваща своята компетентност съгласно параграф 1 или 2, е уведомена или е научила по друг начин, че една или повече други страни провеждат разследване, наказателно преследване или съдебно производство по отношение на същите деяния, компетентните органи на тези страни, в съответните случаи, се консултират взаимно с цел координиране на действията си.
6. Без да се засягат нормите на общото международно право, настоящият протокол не изключва упражняването на каквато и да е наказателна компетентност, определена от страна в съответствие с нейното вътрешно право.

Член 27

Сътрудничество в областта на правоприлагането

1. Всяка страна приема в съответствие със своите вътрешни правни и административни системи ефективни мерки за:

а) укрепване и когато е необходимо, създаване на канали за комуникация между компетентните органи, агенции и служби с цел улесняване на сигурния и бърз обмен на информация относно всички аспекти на престъпленията, определени в съответствие с член 14;

б) гарантиране на ефективно сътрудничество между компетентните органи, агенции, митнически и полицейски служби и други правоприлагащи агенции;

в) сътрудничество с други страни при провеждането на разследвания в конкретни случаи във връзка с престъпления, определени в съответствие с член 14, по отношение на:

i) самоличността, местонахождението и дейностите на лица, заподозрени в участие в тези престъпления, или местонахождението на други съпричастни лица;

ii) движението на приходите от престъпленията или на имуществото, придобито от извършването на тези престъпления; както и

iii) движението на имуществото, оборудването или други средства, използвани или предназначени за използване при извършването на тези престъпления;

г) предоставяне в съответните случаи на предметите или количествата вещества, необходими за целите на анализа или на разследването;

д) улесняване на ефективната координация между нейните компетентни органи, агенции и служби и насърчаване на обмена на персонал и други експерти, включително, в съответствие с двустранни споразумения или договорености между съответните страни, командироването на служители за връзка;

е) обмен на съответна информация с други страни по конкретни средства и методи, използвани от физически или юридически лица при извършването на тези престъпления, включително, в съответните случаи, маршрутите и транспортните средства и използването на фалшива самоличност, изменени или фалшиви документи или други начини за прикриване на техните дейности; както и

ж) обмен на съответна информация и координиране на административни и други мерки, предприети в съответните случаи с цел ранно установяване на престъпленията, определени в съответствие с член 14.

2. С цел привеждане в действие на настоящия протокол страните разглеждат възможността за сключване на двустранни или многостранни споразумения или договорености за пряко сътрудничество между техните правоприлагащи органи и когато такива споразумения или договорености вече съществуват, за тяхното съответно изменение. При липса на такива споразумения или договорености между съответните страни страните могат да разглеждат настоящия протокол като основа за взаимно сътрудничество в областта на правоприлагането по отношение на престъпленията, обхванати от настоящия протокол. В съответните случаи страните се възползват в

пълна степен от споразуменията или договореностите, включително международните или регионалните организации, за да разширят сътрудничеството между техните правоприлагащи органи.

3. Страните се стремят да си сътрудничат в рамките на възможностите си с цел противодействие на транснационалната незаконна търговия с тютюневи изделия, извършвана чрез използването на съвременни технологии.

Член 28

Административна взаимопомощ

В съответствие със своите съответни вътрешни правни и административни системи страните си предоставят взаимно, при поискване или по своя собствена инициатива, информация, за да осигурят правилното прилагане на митническото и друго съответно законодателство в превенцията, откриването, разследването и наказателното преследване на незаконната търговия с тютюн, тютюневи изделия или производствено оборудване, както и в борбата с нея. Страните считат, че посочената информация е поверителна и за ограничено ползване, освен ако предаващата страна е посочила друго. Тази информация може да включва:

- а) нови методи на митническа или друга правоприлагаща дейност с доказана ефективност;
- б) нови тенденции, средства или начини за извършване на незаконна търговия с тютюн, тютюневи изделия и производствено оборудване;
- в) стоки, за които е известно, че са предмет на незаконна търговия с тютюн, тютюневи изделия и производствено оборудване, както и подробни сведения относно описанието, пакетирането, транспорта и съхранението и методите, използвани по отношение на тези стоки;
- г) физически или юридически лица, за които е известно, че са извършили престъпление, определено в съответствие с член 14, или са били съучастници в такова престъпление; както и
- д) всякакви други данни, която могат да помогнат на определените органи за оценката на риска за целите на контрола и за други цели на правоприлагането.

Член 29

Правна взаимопомощ

1. Страните си оказват възможно най-широка правна взаимопомощ при разследванията, наказателните преследвания и съдебните производства по отношение на престъпленията, определени в съответствие с член 14 от настоящия протокол.

2. Предоставя се правна взаимопомощ в максималната възможна степен съгласно съответните закони, договори, споразумения и договорености на замолената страна по отношение на разследванията, наказателните преследвания и съдебните производства във връзка с престъпленията, за които юридически лица могат да бъдат подвеждани под отговорност в съответствие с член 15 от настоящия протокол в молещата страна.

3. Правна взаимопомощ, която се предоставя в съответствие с настоящия член, може да бъде поискана за която и да е от следните цели:

- а) събиране на доказателства или изявления от лица;

- б) връчване на съдебни документи;
- в) извършване на претърсвания, задържания и заповед;
- г) проучване на предмети и обекти;
- д) предоставяне на информация, веществени доказателства и експертни оценки;
- е) предоставяне на оригинали или заверени копия на съответни документи и досиета, включително на правителствени, банкови, финансови или търговски документи;
- ж) откриване и проследяване на приходи от престъпления, имущество, средства за извършване на престъпления или други предмети за доказателствени цели;
- з) улесняване на доброволното явяване на съответните лица в молещата страна; както и
- и) всеки друг вид помощ, която не противоречи на вътрешното законодателство на замолената страна.

4. Настоящият член не засяга задълженията съгласно всеки друг двустранен или многостранен договор, който урежда или ще урежда, напълно или частично, правната взаимопомощ.

5. Параграфи 6—24 се прилагат на реципрочна основа по отношение на исканията, направени съгласно настоящия член, ако въпросните страни не са обвързани с договор или междуправителствено споразумение за правна взаимопомощ. Ако страните са обвързани с такъв договор или междуправителствено споразумение, съответните разпоредби на договора или на междуправителственото споразумение се прилагат, освен ако страните се споразумеят да прилагат параграфи 6—24 вместо тях. Страните се приканват настоятелно да прилагат тези параграфи, ако те улесняват сътрудничеството.

6. Страните определят централен орган, който отговаря и има правомощия за получаването на молби за правна взаимопомощ, както и за тяхното изпълнение или предаване на съответните компетентни органи за изпълнение. Ако в дадена страна има специален регион или територия с отделна система за правна взаимопомощ, тя може да определи отделен централен орган, който да има същата функция за съответния регион или територия. Централните органи осигуряват бързото и правилно изпълнение или предаване на получените молби. Когато централният орган предава на компетентен орган молба за изпълнение, той насърчава бързото и правилно изпълнение на молбата от компетентния орган. В момента на присъединяване към настоящия протокол или на неговото приемане, одобряване, официално потвърждаване или ратификация всяка страна уведомява ръководителя на Секретариата на Конвенцията за централния орган, определен за тази цел. Предаването на молби за правна взаимопомощ и на всички съобщения, свързани с тях, се извършва между централните органи, определени от страните. Това изискване се прилага, без да се засяга правото на дадена страна да изисква такива молби и съобщения да бъдат адресирани до нея по дипломатически канали, а при неотложни обстоятелства, когато страните са се договорили и това е възможно — чрез съответни международни организации.

7. Молбите се отправят в писмена форма или, ако е възможно, по начин, даващ възможност за писмено документирание, на език, който е приемлив за замолената страна, при условия, позволяващи на страната да определи автентичността.

Ръководителят на Секретариата на Конвенцията се уведомява за езика или езиците, приемливи за всяка страна, в момента на присъединяване към настоящия протокол или на неговото приемане, одобряване, официално потвърждаване или ратифициране. При неотложни обстоятелства и когато страните са се споразумели за това, молбите могат да бъдат отправени устно, но трябва да бъдат незабавно потвърдени в писмен вид.

8. В молбата за правна взаимопомощ се указват следните данни:

- а) наименованието на органа, отправящ молбата;
- б) предметът и естеството на разследването, на наказателното преследване или на съдебното производство, за които се отнася молбата, и името и функциите на органа, провеждащ това разследване, наказателно преследване или съдебно производство;
- в) кратко изложение на съответните факти, с изключение на молбите с цел връчване на съдебни документи;
- г) описание на исканата помощ и подробности за всяка конкретна процедура, която молещата страна желае да бъде следвана;
- д) когато е възможно, самоличността, местонахождението и националността на всяко съответно лице;
- е) целта, за която са поискани доказателствата, информацията или действията; както и
- ж) разпоредбите на вътрешното законодателство, приложими към престъплението и наказанието, предвидено за него.

9. Замолената страна може да поиска допълнителна информация, когато тя изглежда необходима за изпълнението на молбата в съответствие с нейното вътрешно законодателство или когато тя може да улесни това изпълнение.

10. Молбата се изпълнява в съответствие с вътрешното законодателство на замолената страна и — доколкото това не противоречи на вътрешното законодателство на замолената страна и когато е възможно — в съответствие с процедурите, посочени в молбата.

11. Молещата страна не предава и не използва информация или доказателства, предоставени от замолената страна, за разследвания, наказателни преследвания или съдебни производства, различни от посочените в молбата, без предварителното съгласие на замолената страна. Нищо в настоящия параграф не възпрепятства молещата страна да разкрие в своите производства информация или доказателства, които оневиняват обвиняемото лице. В този случай молещата страна уведомява замолената страна преди разкриването и ако получи молба за това, провежда консултации със замолената страна. Ако в изключителни случаи не е възможно предварително известие, молещата страна незабавно информира замолената страна за това разкритие.

12. Молещата страна може да поиска от замолената страна да запази поверително наличието и съдържанието на молбата, с изключение на това, което е необходимо за изпълнение на молбата. Ако замолената страна не може да спази изискването за поверителност, тя незабавно информира молещата страна.

13. Доколкото това е възможно и в съответствие с основните принципи на вътрешното законодателство, когато дадено физическо лице е на територията на дадена страна и трябва да бъде изслушвано като свидетел или експерт от съдебните власти на друга страна, първата страна може по молба на другата да позволи изслушването да се

проведе чрез видеоконферентна връзка, ако не е възможно или желателно въпросното лице да се яви лично на територията на молещата страна. Страните могат да се договорят изслушването да се проведе от съдебен орган на молещата страна в присъствието на съдебен орган на замолената страна.

14. Правна взаимопомощ може да бъде отказана:

- а) ако молбата не е отправена съобразно настоящия член;
- б) ако замолената страна счита, че изпълнението на молбата може да накърни нейния суверенитет, сигурност, обществен ред или други интереси от съществено значение;
- в) ако на органите на замолената страна е забранено съгласно нейното вътрешно законодателство да осъществяват исканите действия по отношение на подобно престъпление, в случай че то е предмет на разследване, наказателно преследване или съдебно производство в рамките на тяхната собствена компетентност;
- г) когато молбата е свързана с престъпление, за което максималното наказание в замолената страна е по-малко от две години лишаване от свобода в затвор или други форми на лишаване от свобода, или ако по мнението на замолената страна осигуряването на помощта ще породи тежест за нейните ресурси, която не е пропорционална на сериозността на престъплението; или
- д) ако изпълнението на молбата противоречи на правната система на замолената страна по отношение на правната взаимопомощ.

15. За всеки отказ на правна взаимопомощ се представят основания.

16. Страните не могат да отказват правна взаимопомощ съгласно настоящия член на основание банкова тайна.

17. Страните не могат да отхвърлят молба за правна взаимопомощ с единственото основание, че престъплението се счита също за свързано с данъчни въпроси.

18. Страните могат да откажат правна взаимопомощ съгласно настоящия член на основание липса на двойна наказуемост. Въпреки това, когато сметне за уместно, замолената страна може да предостави помощ, в степен, която тя определя по своя преценка, независимо от това дали деянията представляват престъпление съгласно вътрешното законодателство на замолената страна.

19. Замолената страна изпълнява молбата за правна взаимопомощ възможно най-бързо, като напълно взема предвид, доколкото е възможно, всички предложени от молещата страна срокове, за които са посочени, за предпочитане в молбата, основания. Замолената страна отговоря на основателните молби на молещата страна по отношение на напредъка при изпълнението на молбата. Молещата страна своевременно информира замолената страна, ако търсената помощ вече не е необходима.

20. Правната взаимопомощ може да бъде отложена от замолената страна на основание, че тя възпрепятства текущо разследване, наказателно преследване или съдебно производство.

21. Преди да отхвърли молба съгласно параграф 14 или да отложи нейното изпълнение съгласно параграф 20, замолената страна се консултира с молещата страна, за да разгледа дали помощта може да бъде предоставена в съответствие с реда и условията, които тя счита за необходими. Ако молещата страна приеме помощта при тези условия, тя спазва условията.

22. Обичайните разходи за изпълнението на молба се поемат от замолената страна, освен ако е договорено друго от съответните страни. Ако за изпълнението на молбата са необходими или ще бъдат необходими значителни или извънредни разходи, страните се консултират помежду си с цел определяне на реда и условията, при които ще се изпълнява молбата, както и на начина за поемане на разходите.

23. В случай на молба замолената страна:

а) предоставя на молещата страна копия на правителствени материали, документи или информация, с които разполага и които съгласно нейното вътрешно законодателство са достъпни за обществеността; както и

б) може по своя преценка да предостави на замолената страна изцяло, частично или при условия, които тя смята за подходящи, копия на правителствени материали, документи или информация, с които разполага и които съгласно нейното вътрешно законодателство не са достъпни за обществеността.

24. Страните разглеждат, доколкото е необходимо, възможността за сключване на двустранни или многостранни споразумения или договорености, които да служат на целите на настоящия член, да осигуряват прилагането му на практика или да укрепват неговите разпоредби.

Член 30

Екстрадиция

1. Настоящият член се прилага по отношение на престъпленията, определени в съответствие с член 14 от настоящия протокол, когато:

а) лицето, за което е отправено искане за екстрадиция, се намира на територията на замолената държава;

б) за престъплението, за което се иска екстрадиция, се налага наказание по вътрешното законодателство на молещата страна и на замолената страна; както и

в) престъплението е наказуемо с максимален срок на лишаване от свобода в затвор или други форми на лишаване от свобода от най-малко четири години или с по-строго наказание, или по-кратък период, договорен от съответните страни съгласно двустранни и многостранни споразумения или други международни споразумения.

2. Всяко от престъпленията, за които се прилагат разпоредбите на настоящия член, се счита за престъпление, за което се предвижда екстрадиция, в какъвто и да е договор за екстрадиция, съществуващ между страните. Страните се задължават да включат тези престъпления като престъпления, за които се предвижда екстрадиция, във всеки договор за екстрадиция, който се сключва между тях.

3. Ако страна, която обвързва екстрадицията с наличието на договор, получи искане за екстрадиция от друга страна, с която тя няма договор за екстрадиция, тя може да разглежда настоящия протокол като правно основание за екстрадиция по отношение на всяко престъпление, спрямо което се прилага настоящият член.

4. Страните, които не обвързват екстрадицията с наличието на договор, признават помежду си престъпленията, спрямо които се прилага настоящият член, за престъпления, за които се предвижда екстрадиция.

5. Екстрадицията се осъществява в съответствие с условията, предвидени във вътрешното законодателство на замолената страна или в приложимите договори за екстрадиция, включително *inter alia* условията във връзка с изискването за минимално наказание за екстрадиция и с основанията, на които замолената страна може да откаже екстрадиция.

6. Като спазват своето вътрешно законодателство, страните се стремят да ускорят процедурите за екстрадиция и да опростят доказателствените изисквания, свързани с нея, по отношение на всички престъпления, спрямо които се прилага настоящият член.

7. Когато страна, на чиято територия се намира предполагаем извършител на престъпление, не екстрадира това лице във връзка с престъпление, спрямо което се прилага настоящият член, единствено на основание, че то е неин гражданин, тя е длъжна по молба на страната, която иска екстрадиция, да предостави случая без неоснователно забавяне на своите компетентни органи за целите на наказателно преследване. Тези органи вземат своето решение и осъществяват своето производство по същия начин, както в случай на друго престъпление от подобен характер съгласно вътрешното законодателство на съответната страна. Заинтересованите страни си сътрудничат, по-специално по отношение на процесуалните и доказателствените аспекти, с цел да се гарантира ефективността на това наказателно преследване.

8. Във всички случаи, когато съгласно вътрешното ѝ законодателство дадена страна може да екстрадира или по друг начин да предава свой гражданин само при условие че лицето ще ѝ бъде върнато, за да изтърпи наказанието, наложено в резултат на съдебния процес или производството, за които са поискани екстрадицията или предаването на лицето, и тази страна и страната, искаща екстрадиция на лицето, са съгласни с този вариант и с други условия, които те могат сметнат за уместни, тази условна екстрадиция или предаване са достатъчно изпълнение на задължението, посочено в параграф 7.

9. Ако екстрадиция, искана с цел изпълнение на присъда, е отказана, тъй като съответното лице е гражданин на замолената страна, замолената страна, ако нейното вътрешно законодателство допуска това и съобразно изискванията на това законодателство, разглежда по искане на молещата страна възможността за изпълнение на наказанието, което е било наложено, съгласно вътрешното законодателство на молещата страна, или на останалата част от него.

10. На всяко лице, по отношение на което се води производство във връзка с престъпление, спрямо което се прилага настоящият член, се гарантира справедливо третиране на всички етапи на производството, включително упражняването на всички права и гаранции, предвидени във вътрешното законодателство на страната, на чиято територия се намира съответното лице.

11. Нищо в настоящия протокол не може да се тълкува като вменяване на задължение за екстрадиция, ако замолената страна има съществени основания да вярва, че искането е било отправено с цел преследване или наказване на лице поради неговия пол, раса, религия, националност, етнически произход или политически възгледи или че изпълнението на искането би могло да навреди на това лице поради някоя от тези причини.

12. Страните не могат да отхвърлят молба за екстрадиция единствено на основание, че престъплението се счита също за свързано с данъчни въпроси.

13. Преди да откаже екстрадиция, в съответните случаи замолената страна се консултира с молещата страна, за да ѝ даде достатъчна възможност да представи своите

становища и да предостави информация в подкрепа на твърдението си.

14. Страните се стремят да сключват двустранни и многостранни споразумения или договорености с цел извършване на екстрадицията или повишаване на ефективността ѝ. Когато страните са обвързани по съществуващ договор или междуправителствено споразумение, се прилагат съответните разпоредби на този договор или междуправителствено споразумение, освен ако страните се споразумеят да прилагат параграфи 1—13 вместо тях.

Член 31

Мерки за гарантиране на екстрадицията

1. В съответствие със своето вътрешно законодателство и със своите договори за екстрадиция, след като се убеди, че обстоятелствата го изискват и са неотложни, и по искане на молещата страна, замолената страна може да задържи под стража лице, чиято екстрадиция се иска и което се намира на нейната територия, или да предприеме други съответни мерки, за да се гарантира неговото присъствие в хода на процедурата за екстрадиция.

2. Молещата страна се уведомява, съобразно националното законодателство, по съответния начин и без забавяне, за мерките, взети в съответствие с параграф 1.

3. Всяко лице, по отношение на което са предприети мерките в съответствие с параграф 1, има право:

а) да се свърже незабавно с най-близкия съответен представител на държавата, на която лицето е гражданин, или, ако това лице е без гражданство — на държавата, на чиято територия обичайно пребивава; както и

б) да бъде посетено от представител на съответната държава.

ЧАСТ VI: ДОКЛАДВАНЕ

Член 32

Докладване и обмен на информация

1. Всяка страна предоставя на Съвещанието на страните чрез Секретариата на Конвенцията периодични доклади за прилагането на настоящия протокол от нея.

2. Форматът и съдържанието на тези доклади се определят от Съвещанието на страните. Тези доклади представляват част от стандартния инструмент за докладване на Рамковата конвенция на СЗО за контрол на тютюна.

3. Съдържанието на периодичните доклади, посочени в параграф 1, се определя, като се има предвид *inter alia* следното:

а) информация за законодателните, изпълнителните, административните или други мерки, взети за прилагането на настоящия протокол;

б) информация в съответните случаи за ограниченията или пречките в процеса на прилагането на настоящия протокол и за взетите мерки за преодоляване на тези пречки;

в) информация в съответните случаи за финансовата и техническата помощ, предвидена, получена или поискана за дейности, свързани с премахването на незаконната търговия с тютюневи изделия; както и

г) информацията, посочена в член 20.

В случаите, в които съответните данни вече се събират като част от механизма за докладване на Конференцията

на страните, Конференцията на страните не дублира тази работа.

4. В съответствие с членове 33 и 36 Съвещанието на страните обсъжда мерки за оказване на помощ на страните, които са развиващи се държави, и на страните с икономики в преход, при отправяне на молба от тях, за изпълнение на задълженията им по настоящия член.

5. Докладването на информация, предвидена в посочените членове, се извършва в съответствие с националното законодателство относно поверителността и неприкосновеността на личния живот. Страните опазват по взаимна договореност всяка поверителна информация, която се докладва или се обменя.

ЧАСТ VII: ИНСТИТУЦИОНАЛНА УРЕДБА И ФИНАНСОВИ СРЕДСТВА

Член 33

Съвещание на страните

1. Учредява се Съвещание на страните. Първата сесия на Съвещанието на страните се свиква от Секретариата на Конвенцията непосредствено преди или веднага след следващата редовна сесия на Конференцията на страните, която ще бъде проведена след влизането в сила на настоящия протокол.

2. Впоследствие редовни сесии на Съвещанието на страните се свикват от Секретариата на Конвенцията непосредствено преди или веднага след редовните сесии на Конференцията на страните.

3. Извънредни сесии на Съвещанието на страните се провеждат по всяко друго време, ако Съвещанието счете за необходимо или по писмено искане на която и да е страна, при условие че в срок от шест месеца, след като Секретариатът на Конвенцията е уведомил страните за искането, то се подкрепя от най-малко една трета от страните.

4. Процедурният правилник и финансовите правила на Конференцията на страните по Рамковата конвенция на СЗО за контрол на тютюна се прилагат *mutatis mutandis* към Съвещанието на страните, освен ако Съвещанието на страните реши друго.

5. Съвещанието на страните извършва редовен преглед на прилагането на настоящия протокол и взема необходимите за насърчаване на неговото ефективно прилагане решения.

6. Съвещанието на страните взема решение относно размера и механизма на доброволно изчислените вноски от страните по протокола за неговото функциониране, както и относно други възможни ресурси за неговото прилагане.

7. На всяка редовна сесия Съвещанието на страните приема с консенсус бюджет и работен план за финансовия период до следващата редовна сесия, които са различни от бюджета и работния план на Рамковата конвенция на СЗО за контрол на тютюна.

Член 34

Секретариат

1. Секретариатът на Конвенцията е Секретариат по настоящия протокол.

2. Функциите на Секретариата на Конвенцията във връзка с неговата роля като Секретариат по настоящия протокол са:

- а) да организира сесиите на Съвещанието на страните и на неговите спомагателни органи, както и на работните групи и други органи, създадени от Съвещанието на страните, и да им предоставя необходимите услуги;
- б) да получава, анализира, предава и предоставя обратна информация на заинтересованите страни, доколкото е необходимо, и на Съвещанието на страните относно предоставените му съгласно настоящия протокол доклади, както и да улеснява обмена на информация между страните;
- в) да оказва при поискване подкрепа на страните, особено на страните, които са развиващи се държави, и на страните с икономики в преход, при събирането, предаването и обмена на информация, която се изисква в съответствие с разпоредбите на настоящия протокол, и помощ при определянето на наличните ресурси с цел да се улесни изпълнението на задълженията по настоящия протокол;
- г) да подготвя доклади за дейността си по настоящия протокол под ръководството на Съвещанието на страните и за предаване на Съвещанието на страните;
- д) да осигурява под ръководството на Съвещанието на страните необходимата координация с компетентни международни и регионални междуправителствени организации и други органи;
- е) да сключва под ръководството на Съвещанието на страните административни и договорни споразумения, необходими за ефективното изпълнение на функциите му като Секретариат по настоящия протокол;
- ж) да получава и разглежда заявления от междуправителствени и неправителствени организации, желаещи да бъдат акредитирани като наблюдатели към Съвещанието на страните, като същевременно се гарантира, че те не са свързани с тютюневата промишленост, и да представя разгледаните заявления на Съвещанието на страните за разглеждане от негова страна; както и
- з) да изпълнява други функции на секретариат, определени в настоящия протокол, както и всякакви други функции, определени от Съвещанието на страните.

Член 35

Връзки между Съвещанието на страните и междуправителствените организации

За осигуряване на техническо и финансово сътрудничество за постигане на целта на настоящия протокол Съвещанието на страните може да се обърне с молба за сътрудничество към компетентни международни и регионални междуправителствени организации, включително финансови институции и институции за развитие.

Член 36

Финансови ресурси

1. Страните отчитат, че финансовите ресурси играят важна роля в постигането на целта на настоящия протокол, и признават значението на член 26 от Рамковата конвенция на

СЗО за контрол на тютюна за постигането на целите на Конвенцията.

2. Всяка страна осигурява финансова подкрепа по отношение на своята национална дейност, насочена към постигане на целта на настоящия протокол, в съответствие със своите национални планове, приоритети и програми.

3. Страните насърчават, когато е уместно, използването на двустранни, регионални, субрегионални и други многостранни канали за осигуряване на финансиране за укрепването на капацитета на страните, които са развиващи се държави, и на страните с икономики в преход с оглед да се постигнат целите на настоящия протокол.

4. Без да се засяга член 18, страните се насърчават, в съответствие с националните законодателства и политики и когато това е целесъобразно, да използват всички конфискувани приходи от престъпна дейност, получени в резултат на незаконната търговия с тютюн, тютюневи изделия и производствено оборудване, за постигането на целите, посочени в настоящия протокол.

5. Страните, представени в съответни регионални и международни междуправителствени организации, както и във финансови институции и институции за развитие, ги насърчават да предоставят финансова помощ на страните, които са развиващи се държави, и на страните с икономики в преход, за да им окажат съдействие за посрещане на техните задължения по настоящия протокол, без да се ограничават правата на участие в тези организации.

6. Страните са съгласни, че:

а) за оказване помощ на страните в изпълнението на техните задължения по настоящия протокол следва да бъдат мобилизирани и използвани в полза на всички страни, особено на страните, които са развиващи се държави, и на страните с икономики в преход, всички съответни потенциални и съществуващи ресурси, които са на разположение за дейностите, свързани с целта на настоящия протокол; както и

б) при отправяне на молба за това Секретариатът на Конвенцията съветва страните, които са развиващи се държави, и страните с икономики в преход относно наличните източници на финансиране с цел улесняване на изпълнението на техните задължения по настоящия протокол.

7. Страните могат да поискат от тютюневата промишленост да поеме разходите, свързани с техните задължения за постигането на целите на настоящия протокол, в съответствие с член 5, параграф 3 от Рамковата конвенция на СЗО за контрол на тютюна.

8. Страните полагат усилия, в съответствие с вътрешното си законодателство, да постигнат самофинансиране на прилагането на протокола, включително чрез облагане на тютюневите изделия с данъци и с други форми на такси.

ЧАСТ VIII: УРЕЖДАНЕ НА СПОРОВЕ

Член 37

Уреждане на спорове

За уреждането на спорове между страните относно тълкуването или прилагането на настоящия протокол се прилага член 27 от Рамковата конвенция на СЗО за контрол на тютюна.

ЧАСТ IX: РАЗВИТИЕ НА ПРОТОКОЛА

Член 38

Изменения на настоящия протокол

1. Всяка страна може да прави предложения за изменение на настоящия протокол.
2. Измененията на настоящия протокол се разглеждат и приемат от Съвещанието на страните. Секретариатът на Конвенцията съобщава на страните текста на всяко предложено изменение на настоящия протокол най-малко шест месеца преди сесията, на която то ще се предложи за приемане. Секретариатът на Конвенцията съобщава всяко предложение за изменение също на страните, подписали протокола, и за сведение на депозитаря.
3. Страните полагат всички усилия да постигнат съгласие с консенсус по всяко предложено изменение на настоящия протокол. В случай че всички усилия за постигане на консенсус са изчерпани и не е постигнато съгласие, като крайна мярка изменението се приема с мнозинство от три четвърти от гласовете на страните, присъстващи и гласуващи на сесията. За целите на настоящия член „присъстващи и гласуващи“ означава присъстващите страни, които гласуват „за“ или „против“. Всяко прието изменение се съобщава от Секретариата на Конвенцията на депозитаря, който го изпраща на всички страни за приемането му.
4. Документите за приемане на дадено изменение се предават за съхранение на депозитаря. Изменение, прието в съответствие с параграф 3, влиза в сила за страните, които са го приели, на деветдесетия ден след датата на получаване от депозитаря на документ за приемане от поне две трети от страните.
5. За всяка друга страна изменението влиза в сила на деветдесетия ден след датата, на която съответната страна предава за съхранение на депозитаря своя документ за приемане на това изменение.

Член 39

Приемане и изменение на приложения към настоящия протокол

1. Всяка страна може да прави предложения за приложение към настоящия протокол, както и да предлага изменения на приложения към настоящия протокол.
2. Приложенията се ограничават до списъци, формуляри и други описателни материали, свързани с процедурни, научни, технически и административни въпроси.
3. Приложенията към настоящия протокол и измененията им се предлагат, приемат и влизат в сила съгласно процедурата, определена в член 38.

ЧАСТ X: ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Член 40

Резерви

Не се допускат резерви към настоящия протокол.

Член 41

Оттегляне

1. По всяко време след изтичането на две години от датата, на която настоящият протокол е влязъл в сила

за дадена страна, тази страна може да се оттегли от протокола след писмено уведомяване на депозитаря.

2. Всяко такова оттегляне влиза в сила една година след датата, на която депозитарят е получил уведомлението за оттегляне, или на по-късна дата, посочена в уведомлението за оттегляне.

3. Всяка страна, която се оттегли от Рамковата конвенция на СЗО за контрол на тютюна, се счита също за оттеглила се от настоящия протокол, считано от датата на нейното оттегляне от Рамковата конвенция на СЗО за контрол на тютюна.

Член 42

Право на глас

1. Всяка страна по настоящия протокол има право на един глас, с изключение на случаите, предвидени в параграф 2.

2. По въпроси от тяхната компетентност регионалните организации за икономическа интеграция упражняват правото си на глас с брой гласове, равен на броя на техните държави членки, които са страни по настоящия протокол. Такава организация не упражнява правото си на глас, ако която и да е от нейните държави членки упражни своето право, и обратното.

Член 43

Подписване

Настоящият протокол е открит за подписване от всички страни по Рамковата конвенция на СЗО за контрол на тютюна в седалището на Световната здравна организация в Женева от 10 до 11 януари 2013 г. и впоследствие в седалището на Организацията на обединените нации в Ню Йорк до 9 януари 2014 г.

Член 44

Ратификация, приемане, одобрение, официално потвърждаване или присъединяване

1. Настоящият протокол подлежи на ратификация, приемане, одобрение или присъединяване от държави и на официално потвърждаване или присъединяване от регионални организации за икономическа интеграция, които са страни по Рамковата конвенция на СЗО за контрол на тютюна. Той е открит за присъединяване от деня, следващ датата, на която протоколът е закрит за подписване. Документите за ратификация, приемане, одобрение, официално потвърждаване или присъединяване се предават за съхранение на депозитаря.

2. Всяка регионална организация за икономическа интеграция, която стане страна по настоящия протокол, без никоя от нейните държави членки да е страна, поема всички задължения по настоящия протокол. В случай че една или повече държави — членки на такава организация, са страни по настоящия протокол, организацията и нейните държави членки вземат решение относно съответните си отговорности за изпълнение на задълженията си по настоящия протокол. В такива случаи организацията и нейните държави членки не могат да упражняват права по настоящия протокол едновременно.

3. В своите документи относно официалното потвърждаване или в своите документи

относно присъединяването регионалните организации за икономическа интеграция заявяват обхвата на своята компетентност по отношение на въпросите, уредени с настоящия протокол. Тези организации също така информират депозитаря за всяка съществена промяна в обхвата на тяхната компетентност, а депозитарят на свой ред информира за това страните.

Член 45

Влизане в сила

1. Настоящият протокол влиза в сила на деветдесетия ден след предаването за съхранение на депозитаря на четиридесетия документ за ратификация, приемане, одобрение, официално потвърждаване или присъединяване.
2. За всяка страна по Рамковата конвенция на СЗО за контрол на тютюна, която ратифицира, приема, одобрява или официално потвърждава настоящия протокол, или се присъединява към него, след като бъдат изпълнени условията за влизане в сила, описани в параграф 1, Протоколът влиза в сила на деветдесетия ден, следващ датата на предаване за съхранение на нейния документ за ратификация, приемане, одобрение, присъединяване или официално потвърждаване.
3. За целите на настоящия член който и да е документ, предаден за съхранение от регионална организация за икономическа интеграция, не се счита за допълнителен към документите, предадени за съхранение от държавите членки на организацията.

Член 46

Депозитар

Генералният секретар на Организацията на обединените нации е депозитар на настоящия протокол.

Член 47

Автентични текстове

Оригиналът на настоящия протокол, чиито текстове на английски, арабски, испански, китайски, руски и френски език са еднакво автентични, се предава за съхранение на генералния секретар на Организацията на обединените нации.